

FoU-statistikk 2013 for universitets- og høyskolesektoren

FoU-utgiftene ved norske universiteter, høyskoler og universitetssykehus utgjorde totalt 16 milliarder kroner i 2013. Det gir en økning på over 1,6 milliarder kroner fra 2011. Korrigert for lønns- og prisstigning gir dette en realvekst på nærmere 6 prosent i toårsperioden 2011 til 2013 og knapt 3 prosent vekst fra 2012 til 2013.

I 2013 utgjorde driftsutgiftene 94 prosent av FoU-utgiftene, mens kapitalutgiftene stod for 6 prosent. Dette er samme andeler som i 2011, da forrige totalundersøkelse fant sted. I årene før lå andelen kapitalutgifter noe høyere som følge av flere store byggeprosjekter i sektoren. Lønnsandelen utgjorde 56 prosent i 2013, dette er også samme andel som i 2011. FoU-utgifter til vitenskapelig utstyr har økt fra 380 millioner kroner i 2011 til om lag 420 millioner kroner i 2013.

FoU-utgifter i universitets- og høyskolesektoren i 2013 etter institusjonstype og finansieringskilde. Mill. kr.

Institusjonstype	Næringslivet	Offentlige kilder		Andre kilder	Utlandet		Totalt
		Totalt	Herav Norges forskningsråd		Totalt	Herav EU-midler	
Universiteter	529	9 383	2 074	325	381	287	10 618
Vitenskapelige høyskoler m.fl.	54	896	97	237	11	5	1 198
Statlige høyskoler	32	1 344	144	19	18	12	1 413
Universitetssykehus	45	2 560	157	138	29	19	2 772
Totalt	660	14 183	2 471	718	440	323	16 001
Prosent	4.1	88.6	15.4	4.5	2.8	2.0	100.0
Prosentvis realvekst 2011-2013	8.4	4.5	-7.6	13.1	28.2	34.5	5.6

Kilde: NIFU/FoU-statistikk

Det er offentlige kilder som finansierer mesteparten av FoU-virksomheten i universitets- og høyskolesektoren. Disse midlene stod for nær 89 prosent av total FoU i sektoren i 2013 og inkluderer lærestedenes basisfinansiering, forskningsrådsmidler og oppdragsinntekter fra offentlige etater og institusjoner. Finansiering fra Norges forskningsråd utgjorde 15 prosent av total FoU. Næringslivet finansierte 4 prosent av sektorens FoU-virksomheten, andre kilder stod for nær 5 prosent. Andre kilder omfatter finansiering fra fond, gaver og egne inntekter. Finansiering fra utenlandske kilder utgjorde nær 3 prosent av FoU-finansieringen i sektoren i 2013.

Fra 2011 til 2013 var det i absolutte beløp offentlige finansieringskilder som med 1,3 milliarder kroner økte mest. Men den prosentvise veksten i offentlige midler var litt under nivået på total vekst. Veksten i basisfinansieringen lå på drøyt 8 prosent. Høyest realvekst var det i midler fra utlandet, EU-finansieringen bidro sterkt til dette. Finansieringen fra Norges forskningsråd gikk ned med nær 50 millioner kroner fra 2011 til 2013, tilsvarende en realnedgang på nærmere 8 prosent. Finansiering fra næringslivet hadde en realvekst på over 8 prosent.

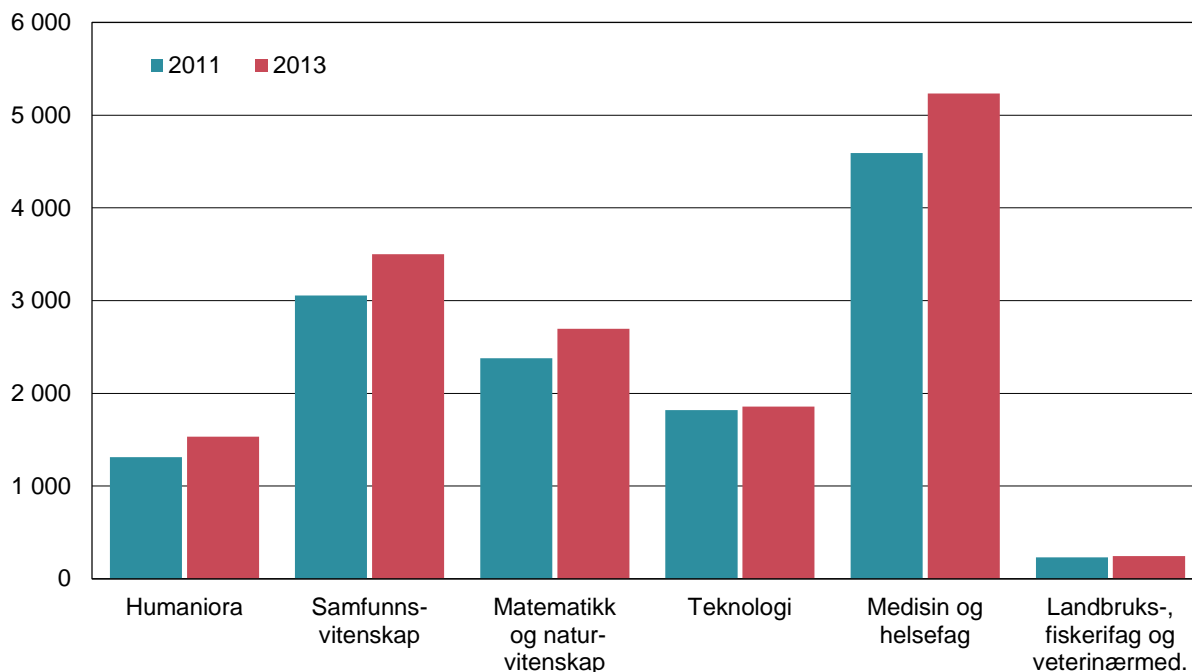
Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus er slått sammen til én institusjon i perioden. Det har i den forbindelse vært gjennomført en ny tidsbruksundersøkelse og tid brukt til FoU ved lærestedet har gjennomgående blitt justert opp. De statlige høyskolenes andel av FoU-utgiftene i sektoren økte fra 8 til 9 prosent. Etter en gjennomgang av FoU-virksomheten har fire nye læresteder blitt inkludert i FoU-statistikken 2013; Høgskolen Campus Kristiania, Norges Informasjonsteknologiske Høgskole, Lovisenberg diakonale høyskole og Haraldsplass diakonale høyskole. Disse inngår alle i kategorien vitenskapelige høyskoler m.fl. og bidro til at disse lærestedenes andel av sektorens FoU-utgifter økte fra 7 til 8 prosent fra 2011 til 2013. Universitetenes andel av sektorens totale FoU-utgifter har gått ned fra nær 69 prosent i 2011 til drøyt 66 prosent i 2013. Universitetssykehusene, som etter

internasjonale retningslinjer inngår i universitets- og høyskolesektoren, stod for 17 prosent av FoU-utgiftene i denne sektoren i 2013, ett prosentpoeng høyere enn i 2011.

Det ble utført 12 700 FoU-årsverk i sektoren i 2013. 10 050 av årsverkene omfattet forskere og annet faglig personale, de øvrige årsverkene gjaldt teknisk eller administrativt personale. Dette gir en vekst i totale FoU-årsverk fra 2011 til 2013 på drøyt 400 årsverk. To tredjedeler av veksten gjaldt FoU-årsverk utført av forskere og annet faglig personale, mens en tredjedel av veksten fant sted blant det tekniske og administrative personalet.

Driftsutgifter til FoU i universitets- og høyskolesektoren i 2011 og 2013 etter fagområde. Mill. kr.

Mill. kr

I 2013 ble over en tredjedel av driftsutgiftene til FoU brukt ved enheter klassifisert under fagområdet medisin og helsefag. Dette var om lag samme andel som 2011, og en stor del av disse utgiftene var knyttet til universitetssykehusene. 23 prosent av FoU-utgiftene var relatert til samfunnsvitenskap, mens matematikk og naturvitenskap utgjorde 18 prosent. Som vist i figuren over var det en økning innenfor alle fagområder. Landbruks-, fiskerifag og veterinærmedisin er det minste fagområdet, med under 2 prosent av sektorens driftsutgifter til FoU; samme andel som i 2011. Andelen driftsutgifter til FoU innenfor teknologi gikk i perioden ned fra 14 til 12 prosent. Den største realveksten var innenfor humaniora, etterfulgt av samfunnsvitenskap, medisin og helsefag, matematikk og naturvitenskap, landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin. Innenfor teknologi var det en realnedgang på 4 prosent i perioden.

Flere resultater fra FoU-undersøkelsen for 2013 i universitets- og høyskolesektoren finnes i [FoU-statistikkbanken](#). Spørsmål om FoU-undersøkelsene i universitets- og høyskolesektoren kan rettes til Kaja.Wendt@nifu.no, tlf. 22 59 51 66.

Hvert år utarbeides det totaltall for ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge. I universitets- og høyskolesektoren er det hovedundersøkelse annethvert år. NIFU har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU sammenstiller dataene til den totale FoU-statistikken for Norge. Statistikken utarbeides på bakgrunn av OECDs retningslinjer i den såkalte Frascati-manualen, og inngår i OECDs databaser for Science & Technology. FoU-statistikk rapporteres også til Eurostat.

Forespørsler om universitets- og høyskolesektoren kan rettes til Kaja.Wendt@nifu.no, tlf. 22 59 51 66 og om instituttsektoren til Bo.Sarpebakken@nifu.no, tlf. 22 59 51 63.

For mer informasjon om FoU i næringslivet, kontakt Frank.Foyn@ssb.no, tlf. 21 09 46 88, eller Harald.Fondevik@ssb.no, tlf. 21 09 47 51.

Den nasjonale FoU-statistikken for Norge publiseres av NIFU <http://www.nifu.no/> og Norges forskningsråd

<http://www.forskningsradet.no/>. Detaljert statistikk for næringslivet publiseres av Statistisk sentralbyrå <http://www.ssb.no/>
